

De politie

In deze lessenreeks staan hulpverleners centraal. De vijf lessen kunnen afzonderlijk gegeven worden, je kunt de volgorde dus zelf bepalen. De hulpverleners die aan bod komen, zijn de ambulance, brandweer, dierenambulance, politie en reddingsbrigade. In de lessen wordt ingegaan op de taken van de hulpverleners, maar er wordt ook gekeken naar welke risico's de gebruikte technologieën met zich meebrengen. De lessen hebben zowel doe- als praatopdrachten, waardoor ze afwisselend en interactief zijn.

In deze les leren de leerlingen waartoe de politie er allemaal is en wat de politie allemaal doet. Daarnaast komen ze meer te weten over wetten en bekeuringen. Ook leren ze dat mensen soms afgeluisterd worden en oefenen ze met het (slim) doorgeven van boodschappen. Totale duur: 35 minuten.

LESOPBOUW

- Introductie: Wat doet de politie? (5 min.)
- Verdieping: De leerlingen leren over wetten en bekeuringen, ze ontdekken dat de politie mensen soms mag afluisteren en leren over vingerafdrukken. (15 min.)
- Doen: De leerlingen doen een doorfluisterspel. (10 min.)
- Afronding: De leerlingen komen samen tot een conclusie. Mogen mensen afgeluisterd worden en wie moet dat bepalen? (5 min.)

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding.
- Digibord met internetverbinding: klik door de slides voor op het digibord.

BURGERSCHAP

In deze les staat de pijler 'democratie' centraal, waarbij de focus ligt op het ontwikkelen van de vaardigheid 'Eenvoudige informatie op hoofdzaken begrijpen' (leerdoel 8 leerplankader SLO burgerschapsonderwijs en mensenrechten-educatie). De leerlingen oefenen met het selecteren van de belangrijkste informatie uit gesproken taal.

Het onderdeel Burgerschap in de Digi-doener is gebaseerd op het Vakportaal burgerschap van SLO. SLO onderscheidt drie domeinen van burgerschapsonderwijs: democratie, participatie en identiteit. Vanuit dit perspectief werken we aan burgerschap in de Digi-doeners, meer informatie vind je [hier](#).

ETHIEK

De politie kan, als het echt nodig is, telefoongesprekken afluisteren. Zelf heb je niet in de gaten dat je afgeluisterd wordt, alles wat je zegt komt een ander dus te weten. Mogen mensen afgeluisterd worden? Wanneer wel en wanneer niet? Wie bepaalt of iemand afgeluisterd mag worden?

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Kerdoel vak	21st century skills
1 Veiligheid en privacy in de digitale wereld DG2.2 Privacy in de digitale wereld.	1 Informatievaardigheden De leerling kan omschrijven op welke manier er informatie is gevonden en is verwerkt.	1 Nederlands De leerling leert informatie te verwerven uit gesproken taal en leert tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.	1 Informatievaardigheden
		2 Oriëntatie op jezelf en de wereld De leerling leert oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren.	2 Kritisch denken

INTRODUCTIE

Openingsslide

Slide 1, Praten en denken

Vertel: Vandaag gaat de les over de politie. Wat weten jullie allemaal over de politie en het werk dat zij doen? (Maak eventueel een woordweb.) Hoe verplaatst de politie zich? (Auto, fiets, paard, motor.) Hoe ziet een politieauto eruit? En een gevangenis?

VERDIEPING

Slide 2, Praten en denken

Vertel: Op straat, in de stad, in de supermarkt en op de voetbalclub: overal kun je politie tegenkomen. Maar wat doet de politie nou eigenlijk? De politie controleert of mensen zich aan de wet houden. Weten jullie wat wetten zijn? (Wetten zijn regels, opgesteld door de overheid, waar iedereen zich aan moet houden.) Waarom moet je je aan deze regels houden denken jullie? Wat zou er gebeuren als er geen wetten zijn? Hebben wij ook wetten/regels in de klas?

Bekijk samen de afbeelding. Wat heeft deze foto met de wet te maken? (Je ziet een wetboek met daarin de wetten, de weegschaal staat voor het zorgvuldig afwegen van de bewijzen en rechtvaardigheid, de hamer is er om de uitspraak kracht bij te zetten: ik heb geoordeeld.)

Differentiatie

Vertel: Wist je dat er een speciale Politiewet bestaat? In deze wet staat welke taken de politie heeft. Kunnen jullie deze taken noemen? Het is lastig hoor, de taken zijn: zorgen voor veiligheid, criminaliteit voorkomen, openbare orde bewaken, hulp verlenen, strafbare feiten opsporen en het uitvoeren van politietaken voor justitie.

Slide 3, Luisteren

Vertel: De politie bekijkt of zorgt ervoor dat mensen zich aan de regels houden. Als ze dat niet doen, kunnen ze een straf krijgen. De politie kan een bekeuring uitschrijven als je door rood loopt, geen licht hebt op de fiets, fietst over de markt waar dat eigenlijk niet mag of als je te hard rijdt. Al deze dingen zijn verboden en je kunt er dus een bekeuring voor krijgen, maar de politie mag je niet zomaar naar de gevangenis sturen. Als je wat gedaan hebt dat heel erg is, dan moet je misschien wel naar de gevangenis. Bijvoorbeeld als je iets gestolen hebt of iemand veel pijn hebt gedaan. De politie mag je niet naar de gevangenis sturen, dat doet de rechter. Vroeger schreef de politie een papieren bekeuring uit, deze vond je dan bijvoorbeeld onder de ruitenwisher van je auto. Tegenwoordig doet de politie dit digitaal. Wat is een voor- en nadeel van digitale bekeuringen denken jullie? Zijn deze makkelijk te vervalsen?

Slide 4, Luisteren

Vertel: Op school heb je verschillende meesters en juffen. Dat is handig, omdat één meester of juf niet alle kinderen op school tegelijk les kan geven en de meester uit groep 3 niet alles weet van wat er in groep 8 op het rooster staat. Ook heb je op school een onderbouw, middenbouw en bovenbouw. De juffen en meesters werken wel samen. Dat werkt ook zo bij de politie. Het land is opgedeeld in verschillende stukken, dat noemen ze regio's. Binnen deze regio's werken de agenten samen. Dat is handig, want dan hoeft de politie in Amsterdam niet helemaal naar Maastricht te rijden als er iets gebeurd is.

★TIP!

Wijs op de kaart aan waar deze steden liggen.

Ook hebben politieagenten niet allemaal hetzelfde werk. Sommige agenten lopen door de stad om toezicht te houden, anderen helpen bij brand of een ander ongeval, of letten op bij een voetbalwedstrijd of alles goed gaat. Ook werken agenten als beveiligers en daarnaast zijn sommige agenten de hele dag druk met het zoeken naar aanwijzingen. Ze zoeken naar haren, vingerafdrukken of voetafdrukken en proberen zo een misdaad op te lossen. Wat lijkt jou het leukste werk bij de politie?

Slide 5, Luisteren

Vertel: Boeven kom je niet zomaar op het spoor. Soms duurt het jaren voordat de politie iemand te pakken krijgt. Welke manieren kunnen jullie bedenken om boeven op te sporen? (Denk aan: camerabeelden bekijken, vingerafdrukken zoeken, afluisteren, achtervolgen, vanuit een helikopter zoeken.) Bij het opsporen van boeven wordt vaak gebruikgemaakt van vingerafdrukken. De bekendste manier om een vingerafdruk zichtbaar te maken, is met een speciaal poeder. Dit poeder hecht zich aan het

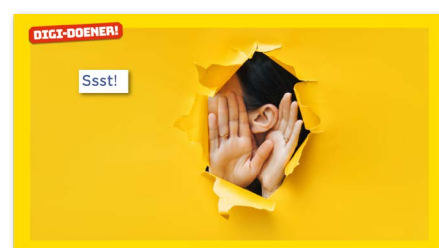
vet dat een vinger achterlaat op een oppervlakte. Vervolgens maken ze een soort stempel van de afdruk, dit doen ze met folie. Er wordt folie over de vingerafdruk gelegd, waardoor de poeder aan de folie blijft kleven. Deze vingerafdruk wordt vergeleken met alle vingerafdrukken die de politie bewaart in een grote databank. Als ze een persoon aan de vingerafdruk kunnen koppelen, dan komt de naam erbij te staan. Als de politie dezelfde vingerafdruk weer een keer vindt, dan weten ze meteen van wie de vingerafdruk is. Je mag niet van iedereen een vingerafdruk bewaren, alleen van verdachten, veroordeelden en overleden slachtoffers.

DOEN

Slide 6, Doen

Schets het volgende scenario: ‘Twee boeven willen de grootste snoeppot in een snoepwinkel stelen. De politie is de boeven op het spoor. Ze weten wat de boeven willen gaan doen, namelijk die grote snoeppot stelen. De politie weet dit doordat ze de boeven hebben afgeluisterd. Afluisteren mag alleen als de politie daar een hele goede reden toe heeft.’

De leerlingen gaan in de kring staan en spelen een doorfluisterspel. De zin die doorgegeven wordt is: ‘Morgenavond om vier uur verzamelen we bij de grote witte poort. Dan fietsen we naar de winkel en stelen we de snoeppot.’ Kunnen de leerlingen deze zin de kring rond fluisteren? Als iemand het niet meer weet, geeft dat niets. Je vertelt alles dat je onthouden hebt. De leerlingen ervaren dat een boodschap onderweg kan veranderen.

Slide 7, Luisteren

 Vertel dat je soms niet de hele zin hoeft te onthouden om toch de hoofdboodschap te begrijpen. Kijk nog eens naar de zin: ‘Morgenavond om vier uur verzamelen we bij de grote witte poort. Dan fietsen we naar de winkel en stelen we de snoeppot.’ Vraag de leerlingen wat de belangrijkste informatie uit deze zin is. Vertel dat je dus minder hoeft te onthouden, maar dat de boodschap toch aankomt.

Slide 8, Doen

De leerlingen geven weer een zin door, vraag ze goed te luisteren als de zin wordt doorgegeven. Na het doorgeven van de zin vraag je of de eerste leerling de hele zin heeft doorgegeven of alleen de belangrijkste woorden. De zin is: ‘Als het donker wordt, trekken we onze jas en schoenen aan. Om acht uur lopen we naar het kleine park in het zuiden. Daar spreken we af.’ Bespreek de zin na met de leerlingen. Wat was de belangrijkste informatie? Optioneel: bedenk zelf een nieuwe zin of laat een leerling een zin bedenken en doorgeven.

Slide 9, Luisteren

 Vertel: De politie luistert soms mensen af. Dat doen ze door telefoongesprekken af te luisteren. Ze kunnen ook e-mails en berichten op WhatsApp of Facebook lezen die op iemands computer of telefoon staan. Soms zijn berichten die wij versturen versleuteld, dat betekent dat er een code is gebruikt om de berichten onleesbaar te maken voor een ander. Dit wordt gedaan om mensen te beschermen. Als jouw ouders een berichtje naar de buurvrouw sturen, dan kan niemand de inhoud lezen. De politie kan deze berichten wel ontcijferen en de inhoud van het bericht toch lezen. Vinden jullie dat mensen afgeluisterd mogen worden? Wanneer wel en wanneer niet? Mag je iemand afluisteren die net uit de gevangenis is gekomen, iemand die vaak op verdachte plekken komt, iemand die vervelende woorden gebruikt aan de telefoon of iemand die al meerdere bekeuringen heeft gehad omdat hij door rood is gereden?

Slide 10, Luisteren

Vertel: Iemand afluisteren mag nooit zomaar. Er moet een hele goede reden voor zijn, bijvoorbeeld omdat mensen in gevaar zijn. Als de politie vindt dat het echt nodig is om iemand af te luisteren, dan mogen ze dat niet zelf beslissen. De minister moet hier toestemming voor geven. Weten jullie wat een minister is? Wat doet hij of zij? En wat is het verschil met een rechter?

Als de politie zelf bepaalt, kunnen ze sneller in actie komen. Ze hoeven dan namelijk niet op de uitspraak van de minister te wachten. Toch beslist de minister. Is het goed dat de minister hier toestemming voor moet geven of vinden jullie dat de politie dat zelf mag bepalen?

AFRONDING**Slide 11, Praten met de klas**

Blik met de leerlingen terug op de les. Wat hebben ze geleerd? Wat gaan ze thuis vertellen over deze les?

